

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGRABIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina	2024. / 2025.	Semestar	Zimski
----------------	---------------	----------	--------

Studij: Sveučilišni prijediplomski studij povijesti (dvopredmetni), Sveučilišni prijediplomski studij sociologije, Sveučilišni prijediplomski studij sociologije (dvopredmetni)	Godina studija: Sveučilišni prijediplomski studij povijesti (dvopredmetni): 3.; Sveučilišni prijediplomski studij sociologije: 3.; Sveučilišni prijediplomski studij sociologije (dvopredmetni): 3.;
--	--

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija	Uvod u sociologiju religije		
Kratica kolegija	SOCP5-4	Šifra kolegija	158567
Status kolegija	Obvezni	ECTS bodovi	4
Preduvjeti za upis kolegija	Nema		

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanja	30
Seminari	30

Mjesto i vrijeme održavanja nastave	HKS – prema objavljenom rasporedu
-------------------------------------	-----------------------------------

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime	Gordan Črpić
---------------	--------------

stupanj/naziv	Doktor znanosti	Izbor	trajnom izboru
Kontakt e-mail	gordan.crpic@unicath.hr	Telefon	+385 (1) 3706 670

Konzultacije Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

Ime i prezime Matea Škomrlj

Akademski stupanj/naziv	Magistra sociologije	Izbor	Asistentica
--------------------------------	----------------------	--------------	-------------

Kontakt e-mail	mskomrlj@unicath.hr	Telefon	+385 (1)
-----------------------	--	----------------	----------

Konzultacije Prema objavljenom rasporedu

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava Hrvatski

Opis kolegija

Ciljevi kolegija:
Pregled sociologije religije. Osposobiti studente da znaju uočiti i analizirati pojedine religijske fenomene u društvu.

Sadržaj kolegija:
Određivanje religioznosti. Klasični autori u sociologiji religije: Durkheim, Marx, Weber. Suvremeni teoretski pristupi religiji; suvremeno stanje religioznosti u svijetu; religioznost u Hrvatskoj; alternativna religioznost i novi religijski pokreti; javna uloga Crkve, sekularizacija, religija i moral, odnos religije i dobrovoljnosti.

Seminar: analiza tema kroz koje će se studenti upoznati s religijskim fenomenima, te ih sociološki iščitavati. U seminaru studenti sudjeluju na sljedeći način: kratkim pismenim priložima na određenu temu, sudjelovanjem u raspravi te izradbom seminarskog rada

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

autore teorijskih pristupa. 2. Izdvojiti ulogu i značaj pojedinih suvremenih autora sociologije religije. 3. Demonstrirati nove pristupe u suvremenim problematikama u sociologiji religije. 4. Izložiti seminarske zadaće pridržavajući se etičkih standarda. 5. Diskutirati o društvenim procesima koristeći suvremene teorijske pravce u sociologiji religije.

Literatura

Obvezna

1. Davie, G. (2005). Religija u suvremenoj Europi. Zagreb: Golden marketing. (Poglavlja: Teorijska gledišta; Zastupničko sjećanje 1; Estetsko ili simboličko sjećanje:kulturna sfera; Zaključak: mutacija sjećanja).
2. Zrinščak, S. (2008). Što je religija i čemu religija: sociološki pristup, u: Bogoslovksa smotra 78 (1): 25-37.
3. Nisbet, R.A. (2007) Sociološka tradicija, Zagreb, Golden marketing – Tehnička knjiga (Poglavlje: Sveto).
4. Črpić, G., Zrinščak, S. (2010). Dinamičnost u stabilnosti: religioznost u Hrvatskoj 1999. i 2008. godine, u: Društvena istraživanja, vol 19, 1-2 (105-106), 3-27.
5. Jukić, J.(1991). Budućnost religije. Split: Matica Hrvatska (Poglavlje: »Socijalistički feudalizam, postmoderna i karizmatična religioznost«, str. 207-258).
6. Mardešić, Ž. (2007). Rascjep u svetome. Zagreb: Kršćanska sadašnjost (Poglavlje: "Sveto u Hrvatskom društvu", str. 795 – 886).
7. S. Zrinščak (2020.) Religija. U: S. Zrinščak i sur. Opća sociologija s uvodom u sociologiju prava (str. 498-515). Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu
8. Küng, H. (1994). Kršćanstvo i svjetske religije: uvod u dijalog s islamom, hinduizmom i budizmom. Zagreb: Naprijed.

Dopunska

Cifrić, I. Percepcija nekih odnosa crkve i države i uloga crkve i religije u društvu, u: *Sociologija sela*, 38(2000), 1-2(147/148), *Suplement*, 227-269; Cifrić, I., Vjernička struktura u tranzicijskom kontekstu hrvatskog društva, u: *Društvena istraživanja* 4(1995), br. 6(20), 819-836; E. Gellner, *Postmodernizam, razum i religija*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2000.; M. Heidegger, *Fenomenologija religioznog života*, Demetra, Zagreb, 2004.; D. Jerolimov-Marinović, Društveni kontekst i teorijsko hipotetski okvir istraživanja "Religijske promjene i vrijednosti u hrvatskom društvu", u: *Sociologija sela*, 38(2000)1/2, (147/148), *Suplement*, str. 21-36; H. Knoblauch, *Sociologija religije*,

Cesarec – Svjetlost, Sarajevo, 1990.; Mandarić, Blaženka, s. Valentina. *Religiozni identitet zagrebačkih srednjoškolaca*, Institut društvenih znanosti 'Ivo Pilar', Zagreb, 2000.; D. Marinović-Jerolimov, Višedimenzionalni pristup u istraživanju religioznosti: smjernice za istraživanje u Hrvatskoj, u: *Društvena istraživanja* 4(1995), br. 6(20), str. 837-851; M. Weber, *Protestantska etika i duh kapitalizma*, Veselin Masleša – Svjetlost, Sarajevo, 1989.; M. Weber, *Sociologija religije*, Kruzak, Zagreb, 2000.; S. Zrinščak, *Sociologija religije. Hrvatsko iskustvo*, Pravni fakultet, Zagreb, 1999. James, W. (1990.), *Raznolikosti religioznog iskustva*, Zagreb, Naprijed. Freud, S. (2000.), *Totem i tabu – neke podudarnosti u društvenom životu divljaka i neurotičara*, Zagreb, Stari grad. Kovač, T. (2013.), *Crkva gleda s poštovanjem i muslimane" (NA 3) (Post)koncilski zaokret Katoličke Crkve prema islamu i njegovi teološki izazovi* (Doktorska disertacija), Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Durkheim, E. (2008). *Elementarni oblici religijskog života: totemistički sustav u Australiji*, Zagreb, Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo.; Douglas, M. (2004). *Čisto i opasno: analiza predodžbi o nečistom i zabranjenom*, Zagreb, Algoritam.; Turner, V. (1989). *Od rituala do teatra: ozbiljnost ljudske igre*, Zagreb, August Cesarec.; Maritain, J. (1989). *Cjeloviti humanizam*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; de Lubac, H. (2009). *Drama ateističkog humanizma*. Rijeka, Sarajevo: Ex libris, Synopsis.; Tillich, P. (2009). *Teologija kulture*. Rijeka, Sarajevo: Ex libris, Synopsis.; Bajsić, V. (1980). *Strah za granicu. Pitanja sadašnjeg trenutka*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; Bajsić, V. (1994). *Obrnuto vrijeme*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; Bajsić, V. (1994). *Ekologija slobode*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; Berger, P. L., ur. (2008). *Desekularizacija sveta. Oživljavanje religije i svetska politika*, Novi Sad, Mediterran Publishing.; *Odabrane stranice iz beletristike kao što su: F. M. Dostojevski, Braća Karamazovi; Flannery O'Connor, Mudra krv; Hermann Hesse, Siddhartha; Graham Greene, Kraj ljubavne priče; Shusaku Endo, Šutnja; Marilynne Robinson, Gilead; Ranko Marinković: Glorija; Petar Šegedin: Djeca Božja, Miroslav Krleža: Legenda...*

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se Da	Isključivo kontinuirano praćenje nastave Ne	Ulazi u prosjek Da
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Redovito pohađanje nastave: prisutnost na najmanje 70% nastave. Uredno izvršene seminarske obveze: seminarsko izlaganje.	

Način polaganja ispita

Kontinuirano vrednovanje studentskog rada kroz nastavne aktivnosti (seminarsko izlaganje, aktivnost na nastavi i dva pismena kolokvija)

Završni usmeni ispit

Način ocjenjivanja**Način stjecanja bodova:**

1. Nastavne aktivnosti – 70% ocjene

a) seminarske obveze – 10%

b) kolokviji – 60%

2. Završni ispit – 30% ocjene

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:

dovoljan (2) – 50 do 64,9%

dobar (3) – 65 do 79,9%

vrlo dobar (4) – 80 do 89,9%

izvrstan (5) – 90 do 100%

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prienos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.5	0
Seminarski rad	0.5	20
Kolokvij-međuispit	0.625	25
Kolokvij-međuispit	0.625	25
Ukupno tijekom nastave	3.25	70
Završni ispit	0.75	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	4	100

Datumi kolokvija

1. kolokvij: 9. tjedan nastave; 2. kolokvij: 15. tjedan nastave.

rokova

Prema objavljenom rasporedu

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE*Predavanja*

Tjedan	Tema
1.	Uvodno predavanje. Upoznavanje s materijom i načinom rada
2.	Sociološko određivanje religije
3.	Kršćanstvo. Islam. Hinduizam.
4.	Suvremene sociološke teorije religije
5.	Suvremene sociološke teorije religije: Danièle Hervieu-Leger; Grace Davie
6.	Klasične sociološke teorije religije: Durkheim; Marx; Weber
7.	Kolokvij
8.	Suvremena religioznost
9.	Suvremena religioznost
10.	Sekularizacijske teorije i kritika selarizacijskih teorija
11.	Religioznost u komunističkom sustavu u Hrvatskoj
12.	Pučka religioznosti u Hrvatskoj
13.	Suvremena religioznost u Hrvatskoj
14.	Novi religijski pokreti i alternativna religioznost
15.	Kolokvij.

Seminari

Tjedan	Tema
1.	Što je religija i čemu religija
2.	Kritički pristup sociologiji religije. Religioznost i stavovi o rastavi braka
3.	Konfesionalna pripadnost - religijsko ili političko obilježje. Religioznost i broj djece u obitelji.

5.	Islam i Kršćanstvo. Kršćanstvo i sekularizacija.
6.	Difuzna religija. Civilna religija.
7.	Kolokvij
8.	Suvremena religioznost
9.	Institucionalna religioznost u hrvatskom društvu. Povratak svetoga i antisekularizacijska pobuna.
10.	Religijska situacija u postmodernom vremenu. Etno-religioznost.
11.	Religioznost mladih. Mladi, vjera, crkvenost i duhovnost.
12.	Smrt u obitelji i religioznost.
13.	Uloga religioznosti u kriznim društvenim situacijama
14.	Evaluacija seminarskih radova
15.	Kolokvij